7/7108

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI :B.02.0.006/01-1115 16/5/2002

KONU : 7/7108-14997 esas sayılı
Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ :02.05.2002 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/7108-14997/35680 sayılı yazınız.

Manisa Milletvekili Rıza AKÇALI'nın tarafımdan cevaplandırılması istediği 7/7108-14997 esas sayılı soru önergesine ilişkin cevap ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr.Yılmaz KARAKOYUNLU
Devlet Bakanı

EKLER :
EK-1- 3 sayfa

DAĞITIM :
Gereği : TBMM Başkanlığına
Bilgi : Başbakanlığa

7/7108

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00 3720
KONU : Soru Önergesi

15 Mayıs 2002

DEVLET BAKANLIĞINA
(Sn. Dr. Yılmaz KARAKOYUNLU)

İLGİ: 3/05/2002 tarih ve (01)1009 sayılı talimatınız

Manisa Milletvekili Sayın Rıza AKÇALI tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na tevcih edilen, 7/7108-14997 esas sayılı yazılı soru önergesinde yer alan sorulara Tekel Genel Müdürlüğünce verilen cevaplar aşağıda sunulmuştur :

SORU 1- 2002 yılında 5 ay çalışmasına izin verilen (24 işletmeden Manisa ilindeki 2 işletme haricindeki 22 işletmedeki) bütün işçiler talep ettikleri yere gitmişlerdir ve gittikleri yerde devamlı mı çalışacaklardır? Bu anılan geçici işçiler gittikleri yerlerde yılın 12 ayı çalışacaklarsa, Manisa ilindeki bu işçiler neden talep ettikleri yerlere gönderilmemişlerdir?

SORU 2- Tayin olunan diğer işçiler tüm yıl mı çalışacaklar, Manisa ilinde çalışan 476 işçi 2002 yılında 5 ay çalışacaklar ise bu sürenin sonunda bu çalışanlar ne olacaklardır?

CEVAP 1,2- Üreticilerinden satın alınan gayri mamul tütünlerin kalite itibariyle tasniflerinin yapıldığı ve standart hale getirildiği Yaprak Tütün İşletmelerinden; tav ve termo vakum üniteleri bulunmayanların da işleme faaliyetleri, öteden beri ideal işleme sezonu olarak kabul edilen Mayıs-Ağustos ayları arasında sürdürülmektedir.

İdeal işleme sezonu dışında işlenen tütünlerde; idare zararına yol açan, kırık miktarı %3-4'lerden % 10 ların üzerine çıkmakta, su tavı ile işlendiklerinden rutubet kokusu oluşmakta, su tavının fazla verilmesi halinde küf ve çürüme meydana gelmekte, yaprak bütünlüğü kaybolmakta ve denk içerisinde kırık miktarı artmaktadır. Bütün bu olumsuzlukların yanında ayrıca; yabancı alıcılar da bu türden işlenen tütünleri satın almamaktadır.

Bu tür olumsuzluklar nedeniyle yurt genelinde çağdaş teknolojiye haiz olmayan yaprak tütün işleme ünitelerinde, işleme faaliyetleri ideal işleme sezonu içerisinde tamamlanmaktadır.

Bidayetten beri İzmir'deki (Balatcık hariç) yaprak tütün işlemelerinde ve kuruldukları günlerden bu yana Saruhanlı ile Osmancalı imalatlarında, faaliyetleri bakımından, işleme tekniğinden kaynaklanan bahse konu uygulama süregelmektedir.

Bu nedenlerle söz konusu olan işletmede bakım işçisi statüsünde istihdam edilenler haricinde kalan imalat işçilerinin, ideal işleme sezonuna göre planlanan işleme faaliyetlerinin sona ermesini müteakiben iş akitleri askıya alınacaktır.

./..

7-7108

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00
KONU : Soru Önergesi

İşleme sezonu sonunda iş akitleri askıya alınacak işçilerin (bayan işçilerin) başka işyerlerine gönderilmemesinin nedeni ise; diğer işletmelerde bayan işçiye ihtiyaç olmaması, ekicilerden satın alınan tütünlerin senesi içerisinde kalitelerine göre tasnif edilmesi gerektiği ve bahse konu yaprak tütün işletmesinin de bu maksatla kurulduğu gözönüne alındığında her yıl işleme sezonunda faaliyetini sürdüreceğinden, bu işyerinde geçici statüde istihdam edilen bayan işçilerin diğer işyerlerine nakilleri mümkün değildir.

İzmir (Balatçık), Bandırma, Samsun, Bafra ve Sinop Yaprak Tütün İşletmeleri ile Diyarbakır Tütün İşleme Fabrikasına tayin edilen geçici işçiler ise Mayıs-Eylül ayları arasında çalışacaktır.

Yaprak Tütün Müessesesi dışındaki diğer Müessese Müdürlüklerine tayin edilen geçici işçilerin çalışma süreleri ise tayin edildikleri işyerinin çalışma şartlarına göre değişebilecektir.

SORU 3- 4733 sayılı Yasa, Kurul ve Kurumun 3 ay içinde kurulmasına ve alım sisteminde düzenleyici olarak tarafların hukukunu düzenlemesini emreder. Bu süreler içinde bu Kurumun tesis edilmemesi, piyasada dengesiz bir oluşuma neden olmuştur. Ekiciler ambarlama öncesi önlerine konulan sözleşmeyi imzalamak zorunda bırakılmışlardır. Sorunun çıkması kesin gözüyle bakılan bu dayatmacı sözleşmenin tarafların hak ve hukukunu gözetmesine yönelik TEKEL'in bir çabası olmuş mudur? Olmamışsa bunun sebebi TEKEL'in devlet değil de bir alıcı gibi davranması mıdır?

CEVAP 3- Yeni yürürlüğe giren 4733 Sayılı Yasa doğrultusunda Kurulu oluşturacak aday listesi belirlenmiş olup, Bakanlar Kuruluna sunulmuştur. En kısa zamanda Kurul oluşmasından sonra Kurum faaliyete geçecektir.

Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı Ege İhracatçılar Birlikleri Genel Sekreterliği ile TEKEL Genel Müdürlüğü arasında varılan mutabakat sonucunda hazırlanarak basımı ve dağıtımı tamamlanan Tütün Alım-Satım Sözleşmesinin hazırlanmasında, 1 Ağustos 1998 tarih ve 23420 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Sözleşmeli Ürün Yetiştiriciliği ile ilgili Usul ve Esaslar Hakkındaki Tebliğ ile başta ABD olmak üzere benzeri uygulamaların yapıldığı ülkelerdeki yazılı sözleşme örnekleri olmak üzere benzeri uygulamaların yapıldığı ülkelerdeki yazılı sözleşme örnekleri gözönünde bulundurulmuştur. Söz konusu sözleşmeler üretici ve alıcıların menfaatleri dikkate alınarak hazırlanmıştır. Taraflardan herhangi birisi aleyhine ortaya çıkacak olan mağduriyetlerin giderilmesi yönünde azami gayret gösterilecektir.

Tekel ve tüccar olarak hazırlanan Tütün Alım-Satış Sözleşmelerinde yer alan maddeler ekicileri mağdur etmeyecek şekilde düzenlenmiştir. Sözleşmede yer alan maddeler tek tek incelendiğinde dayatmacı bir durumun olmadığı anlaşılmaktadır.

./..

7-7108

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00
KONU : Soru Önergesi

-3-

SORU 4- Ege Bölgesinin tütünlerinin %40'nı üreten Manisa ilinde sözleşmeli tarıma geçme ile beraber tek taraflı sözleşmelerin imzalandığını ve bundan zarar görecek ekicinin tütün tarımını bırakacağını düşünüyor musunuz?

CEVAP 4- Türkiye genelinde TEKEL olarak 2002 ürün yılı için 2000 ve 2001 ürün yıllarının herhangi birinde tütün üretiminde bulunan ve TEKEL dışındaki alıcılarla sözleşme yapmayan, tütün dikmek için kuruma başvuran tütün ekicileriyle +-%10 olmak üzere standart 200 kilogramlık sözleşme yapılmaktadır.

Ancak, Türkiye tütün ihracatında büyük payı bulunan Manisa ili tütünlerine tüccarlar büyük rağbet göstermektedir. TEKEL olarak uygulanan kişi başına 200 kilogramlık üretim sözleşmesi uygulaması tüccarı bağlamamaktadır. Sonuç itibariyle Manisa ilinin sözleşmeli üretime geçmesi ile tütün üretiminde azalma olmayacağından ekicilerimiz de mağdur duruma düşmeyeceklerdir.

7/5/2002 tarihi itibariyle Manisa Yaprak Tütün İşletme Müdürlüğü ve bağlı işletme müdürlüklerinde TEKEL tarafından 22.554 ekiciden 4.510.800 kilogram, tüccar tarafından 23.135 ekiciden 21.359.058 kilogram toplam olmak üzere 45.689 ekiciden 25.869.858 kilogram üretim sözleşmesi yapılmış olup, sözleşme çalışmaları halen devam etmektedir.

SORU 5- Tütün üreticilerinin tütün yerine Manisa ilinde yapabilecekleri alternatif ürünler neler olacaktır? Alternatif ürün projesinden yararlanan ekicilerin sayısı nedir?

CEVAP 5- Bilindiği üzere ülkemizde alternatif ürün çalışmaları Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. 2002 ürün yılında başlatılan bu çalışma için bu yıl Doğu ve Güneydoğu Bölgesinde 11 il pilot bölge seçilmiştir. Ülke genelinde bu illerin dışında alternatif ürün projesi çalışması yapılmamaktadır. Daha sonra diğer iller de kapsam içine alınacaktır.

Bilgilerinize arz ederim.

Turgut BOZKURT
Başkan